

Robert Vannoy, Wyjście na wygnanie, wykład 4B

Traktat, Tabernakulum, Odstępstwo, Ułaskawienie Boga

Recenzja

D. ANE Traktaty wasalne i przymierze na Synaju 2. Gatunek literacki Księgi

Powtórzonego Prawa a. Zakaz zmiany dokumentu traktatowego

Jesteśmy w punkcie d, „Traktaty wasalne starożytnego Bliskiego Wschodu i przymierze na Synaju, traktaty i przymierze biblijne”. Przyjrzelśmy się komentarzom Meredith Kline na stronie 28 twoich cytatów na temat implikacji, jakie ta analogia przymierza traktatowego ma dla daty Księgi Powtórzonego Prawa jako pochodzenia Mojżeszowego, ale ma ona również implikacje dla przekazywania materiału Księgi Powtórzonego Prawa. To jest na stronie 29, akapit C, w środku strony, gdzie Kline mówi: „Gatunek literacki Księgi Powtórzonego Prawa ma również ważne implikacje dla sposobu, w jaki ten dokument, raz stworzony, byłby przekazywany następnym pokoleniom. Ze swej natury traktaty takie jak Księga Powtórzonego Prawa były nienaruszalne. Były to zapieczętowane umowy prawne. Rzeczywiście, jak już zauważono, standardową praktyką było składanie takich traktatów w sanktuariach pod okiem bóstw przysięgłych”. W rzeczywistości, w niektórych hetyckich traktatach, jak również w materiałach biblijnych, istnieje wyraźny zakaz zmiany czegokolwiek w traktacie. Tak więc koncepcja sposobu, w jaki Księga Powtórzonego Prawa zostałyby przekazane jako nienaruszony dokument bez żadnych modyfikacji lub zmian, z pewnością jest ważna. Teorie krytyczne, w których istniała tego rodzaju realna, prowizoryczna, oryginalna forma z mnóstwem dodatków, naleciałości i zmian w czasie, nie pasują do tego gatunku literatury.

To prowadzi Kline'a do konkluzji, którą wyciąga, i jest długa dyskusja na ten temat w tym tomie, *Traktat o Wielkim Królu*, i jest to paragraf D na stronie 29. Oto jego konkluzja na temat implikacji tego traktatu-przymierza analogie dotyczą daty i składu Księgi Powtórzonego Prawa. Mówi: „Te fakty stoją w diametralnej opozycji do całego

nowoczesnego podejścia do Księgi Powtórzonego Prawa. Zgodnie z obecnymi spekulacjami Księga Powtórzonego Prawa powstała w wyniku przedłużonego procesu modyfikacji i rozszerzania elastycznej tradycji. Najistotniejsze dowody wskazują jednak, że dokumenty takie jak Księga Powtórzonego Prawa, które zostały przygotowane z myślą o konkretnej sytuacji historycznej, nie były podatne na natychmiastowe modyfikacje. W rzeczywistości były one chronione przed wszelkimi zmianami, wymazywaniem i ekspansją przez najbardziej szczegółowe, uroczyste i surowe sankcje. A siła tych faktów jest w przypadku traktatu Deuteronomicznego wzmocniona przez cześć, jaką Izraelici będą mieli dla niego nie tylko jako zapieczętowane i zatwierdzone przymierze, ale jako prawdziwe słowo Boże objawione im z nieba.

B. Josiah Date (621 pne) nadal w posiadaniu większości krytyków

Teraz, gdy krytyczne dane dotyczące formy zmuszają do uznania starożytności nie tylko tego czy innego elementu w Księdze Powtórzonego Prawa, ale także traktatu Deuteronomicznego w jego integralności, wszelkie uporczywe naleganie na ostateczną edycję księgi około VII wieku pne może być niczym więcej niż szczątkowa hipoteza, nie pełniąca już znaczącej funkcji w krytyce Starego Testamentu”. Wydaje mi się, że on napisał ten *Traktat Wielkiego Króla* w latach sześćdziesiątych. Zwróć uwagę na jego ostatnią linijkę. „Czy to za dużo, aby mieć nadzieję, że notoryczny tradycjonalizm współczesnej wyższej krytyki nie będzie już wystarczająco bezwładny, aby uniemożliwić Deuteronomicznej barce ponowne wypłynięcie w rejs do rodzimego portu?” Innymi słowy, powróci do ery Mojżesza, do której należy. Cóż, jak powiedziałem, napisał to w latach sześćdziesiątych, nic się nie zmieniło. Masz krytyczne studia, a Księga Powtórzonego Prawa jest nadal uważana za napisaną w epoce Jozjana pomimo tego rodzaju dowodów. Myślę, że jest to dość mocny dowód na autorstwo Mojżesza. To nie jest dowód, nie można czegoś takiego udowodnić przez taką analogię, ale myślę, że ostatecznie można powiedzieć, że Księga Powtórzonego Prawa jest tam, gdzie się podaje, że pochodzi z czasów Mojżesza. Pasuje do czasów, w których żył Mojżesz.

C. Zobowiązania traktatowe Istnieją więc implikacje analogii traktat-przymierze dla daty i charakteru Księgi Powtórzonego Prawa. Ma też inne implikacje. Przejdź na stronę 31 swoich cytatów. Wenham powraca do kwestii łaski i prawa w Starym Testamencie i łączy tę kwestię analogii traktat-przymierze z kwestią łaski i prawa w Starym Testamencie. Mówi: „Przymierze synajskie nie jest wzorowane na nadaniu królewskim, ale na traktacie wasalnym, formie prawnej, w której obowiązki wasala są znacznie bardziej widoczne. Ale nawet tutaj prawa są osadzone w kontekście łaskawej, boskiej inicjatywy. Posłuszeństwo prawu nie jest źródłem błogosławieństwa, ale zwiększa błogosławieństwo już udzielone. Prawo przymierza podkreśla, że zbawienie nie opiera się na uczynkach”.

D. Forma traktatu Teraz widzicie, jeśli umieścicie prawo w kontekście przymierza, ma to teologiczne implikacje, które są ważne. „Przymierze zostało zawarte z tymi, którzy już zostali wybawieni z Egiptu: „Widzieliście, co uczyniłem Egipcjanom, jak niosłem was na orlich skrzydłach i przywiodłem do siebie”. Sam Dekalog poprzedzony jest przypomnieniem o wyjściu z Egiptu: „Ja jestem Pan, twój Bóg, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej, z domu niewoli”. Widzisz, właśnie w tym stwierdzeniu masz wstęp i prolog historyczny, identyfikacja zwierzchnika, wielkiego króla: „Ja jestem Pan, twój Bóg” i co dla ciebie uczyniłem? „Wywiodłem was z ziemi egipskiej”. „Struktura formy przymierza, z historycznym prologiem poprzedzającym część postanowień, jasno pokazuje, że prawa opierają się na łasce. W Księdze Powtórzonego Prawa zbawcze czyny Boga, Księga Powtórzonego Prawa 1-3, są opisane przed nałożeniem na Izrael postanowień w Księdze Powtórzonego Prawa 4 i następnych”. Teraz masz pewną odmianę. Niektórzy powiedzą, że Księga Powtórzonego Prawa 1-11 jest historycznym prologiem zamiast 1-3, a postanowienia zaczynają się od 12. Jakkolwiek to podzielisz, możesz o tym dyskutować, wciąż masz historyczny prolog, a następnie postanowienia prawa. „Oczekuje się, że Izrael będzie posłuszny, ponieważ Bóg wyprowadził lud z Egiptu i zachował go na pustyni. Priorytet i absolutność łaski Bożej są nieustannie

powtarzane: „Pan, twój Bóg, nie daje ci tej pięknej ziemi w posiadanie ze względu na twoją sprawiedliwość; bo jesteście ludem opornym. Łaska Boża w historii jest zawsze głównym motywem posłuszeństwa wymaganiom przymierza . Księga Powtórzonego Prawa 4-11 to żarliwa prośba o miłowanie Boga całym sercem, duszą i umysłem. Żądanie to jest stale wzmacniane przez odwoływanie się do przeszłej historii Izraela”.

mi. Szema jako podstawowe postanowienie

Teraz, w samym środku rozdziałów 4-11, pojawia się Szema, w Księdze Powtórzonego Prawa 6:4: „Pan, nasz Bóg, jest jeden, dlatego miłuj Pana, Boga swego, całym swoim sercem, umysłem i duszą”. To jest podstawowe zastrzeżenie, przez analogię jest to podstawowy obowiązek lojalności. „Kochaj Pana Boga swego całym sercem, duszą i umysłem”. Szczegółowe postanowienia zaczynają się w rozdziale 12: „To są wszystkie prawa, które przedstawiłem wam”. Myślę więc, że ta analogia pomogła zrozumieć nawet teologię przymierza na Synaju.

3. Wskazówki dotyczące budowy Przybytku – Wj 25:1

Przejdźmy do punktu 3, „Dodatkowe szczegółowe instrukcje podane na górze Synaj – Wyjścia 24:9-31:18”, a jest tam pięć podpunktów. Nie chcę spędzać dużo czasu na tych podpunktach, ale po prostu poczynię kilka komentarzy. Zauważysz, że jest to „Wytyczne dotyczące budowy Przybytku – Wyjścia 25:1”. Pamiętaj, że w rozdziale 24 miałeś ratyfikację przymierza. Następną rzeczą po Dziesięciu Przykazaniach, prawie założycielskim, jest Księga Przymierza i ratyfikacja. Następną rzeczą są wskazówki dotyczące budowy przybytku, które obejmują trzy rozdziały, Wyjścia 25, 26 i 27. Powinienem powiedzieć, że później jest więcej materiału na temat przybytku; kiedy dojdiesz do rozdziałów 35 do 40, masz opis rzeczywistej budowy i ustawienia tabernakulum. Ale w tym momencie są instrukcje dotyczące budowy tabernakulum. Pierwszą rzeczą, do której zwraca się Bóg po podaniu prawa fundacyjnego i Księgi Przymierza, jest materiał dotyczący wzniesienia przybytku. Przybytek, jak wspomniałem

bardzo wcześnie kilka tygodni temu, jest bardzo ważnym wydarzeniem w Księdze Wyjścia, ponieważ do tego momentu Bóg od czasu do czasu ukazywał się Izraelowi, a to zmieni się w coś, co stanie się Jego stałą obecnością w pośród swego ludu. To przybytek będzie miejscem przebywania Boga pośród Jego ludu. Możesz czytać te rozdziały i gubisz się we wszystkich szczegółach dotyczących materiałów, różnych mebli, wymiarów i tym podobnych rzeczy. Pod pewnymi względami nie jest to najciekawsza lektura. Chcę mówić więcej o psychologicznym znaczeniu tabernakulum.

W tym momencie spójrz na swoje cytaty, strona 32, ponieważ myślę, że to, co mówi tutaj Motyer, pomaga dać perspektywę, jak zrozumieć, co się dzieje z tymi szczegółami dotyczącymi budowy tabernakulum. Przejdź do trzeciego wiersza pierwszego akapitu na stronie 32: „Druga połowa Księgi Wyjścia dotyczy planów przybytku i ustawienia przybytku. Spójrzmy przede wszystkim na 29:44: „Poświęcę Namiot Spotkania i ołtarz; poświęcę też Aarona i jego synów, aby mi służyli w urzędzie kapłańskim”. I zamieszkać wśród synów Izraela i będę ich Bogiem. Przybytek jest centralnym elementem przymierza Boga z Jego ludem. To jest obietnica przymierza – że „będą moim ludem, a ja będę ich Bogiem” – a tabernakulum jest widzialnym ogniskiem przymierza – „zamieszkać pośród dzieci Izraela i będę ich Bogiem. Poznają, że Ja jestem Pan, ich Bóg, który ich wyprowadził z ziemi egipskiej, aby zamieszkać pośród nich. Boży przybytek jest szczytem odkupienia; wyprowadził ich z Egiptu właśnie w tym celu, aby mógł zamieszkać wśród nich. Nie męcz się tymi wszystkimi nudnymi szczegółami związanymi z tabernakulum; opisują ci punkt kulminacyjny Bożego programu przymierza odkupienia dla Jego ludu. Druga połowa Księgi Wyjścia jest integralną częścią historii Wyjścia i nie wolno jej od niej oddzielać”.

Teraz, myślę, że to gdzie dostajesz perspektywę. Gubisz się w tych szczegółach, ale nie powinieneś zapominać, jakie znaczenie ma to Tabernakulum. To punkt kulminacyjny odkupienia, to przyjście Boga, aby zamieszkać pośród swego ludu. Motyer mówi: „W takim razie z jakim oczekiwaniem lud musiał wyczekiwać wzniesienia przybytku! To był punkt kulminacyjny, to było przymierze w działaniu”, a następnie, zwróćcie uwagę na następane stwierdzenie (on jest Anglikiem): „Bóg nadchodzi, aby

zamieszkać pod numerem 10”. Czy wiecie, co to jest numer 10? Downing Street numer 10 to rezydencja premiera . „Bóg zamieszka pod numerem 10 – w swoim namiocie pośród innych namiotów, Bóg pośród swego ludu. Rozważmy sytuację na końcu Księgi Wyjścia: „Wtedy obłok okrył Namiot Spotkania, a chwała Pańska napełniła przybytek”. Bóg zamieszkał pośród swego ludu. Ale w wersecie 35 czytamy: „A Mojżesz nie mógł wejść...”. A więc znów mamy do czynienia z tym samym napięciem; Bóg jest obecny, ale niedostępny; jest obok, ale nie jest sąsiadem. Mojżesz nie mógł wejść”. Wchodźcie w tę kwestię grzesznych istot ludzkich w obecności świętego i łaskawego Boga i jak to miało być dokonane, a to przez ofiarę. Takie jest znaczenie Przybytku, a jest to „Wytyczne dotyczące budowy Przybytku”.

B. Wskazówki dotyczące kapłaństwa – Wyjścia 28:1-30:38 c. Robotnicy zapewnieni przez Pana – Wyjścia 31:1-11 Podpunkt b brzmi: „Wskazówki dotyczące kapłaństwa – Wyjścia 28:1-30:38”. Nie będę omawiał tego materiału. c to „Robotnicy zapewnieni przez Pana – Wyjścia 31:1-11”, czyli robotnicy do budowy Przybytku. Chcę tylko poczynić krótki komentarz, ponieważ wydaje mi się to interesujące na temat działania Ducha Świętego. W 31:1 czytamy: „Pan rzekł do Mojżesza: Oto wybrałem Becalela, syna Uriego, syna Chura, z pokolenia Judy. Napełniłem go Duchem Bożym, umiejętnością i umiejętnością wykonywania wszelkiego rodzaju rzemiosł, aby wykonał artystyczne projekty w obróbce złota, srebra i brązu, w cięciu i oprawie kamieni, w obróbce drewna, w wykonywaniu wszelkiego rodzaju prac rzemiosło. Ponadto wyznaczyłem mu pomoc Oholiaba, syna Achisamaka z plemienia Dana. Dałem też umiejętności wszystkim rzemieślnikom”. Jak często myślisz o działaniu Ducha Świętego w wyposażaniu człowieka do projektowania artystycznego i pracy rzemieślnika? Zwykle myślimy o działaniu Ducha Świętego w odniesieniu do dzieł uświęcenia i spraw duchowych. Myślę, że dzieło Ducha Świętego jest znacznie szersze i szersze. Tutaj Duch Święty wyposaża tych ludzi do wykonywania wykwalifikowanej pracy w zakresie projektowania artystycznego i rzemiosła, iz pewnością myślę, że to nie ogranicza się do tego okresu w Starym Testamencie. Tak więc Pan zapewnia robotników, namaszczonech

Jego Duchem, aby wykonali Jego dzieło budowy przybytku.

D. Sabat jest w stresie – Wyjścia 31:12-17

d brzmi: „Sabat jest podkreślony – Wyjścia 31:12-17”. Jest cała ta praca do wykonania, ale Izrael ma pamiętać, aby święcić sabbat i nie pracować siódmego dnia. Zwróć uwagę na werset 12: „Pan powiedział do Mojżesza: „Powiedz Izraelitom: „Musicie przestrzegać mojego szabatu”. To będzie znakiem między mną a wami dla przyszłych pokoleń, abyście poznali, że Ja jestem Pan, który was uświęca. Przestrzegajcie szabatu, ponieważ jest on dla was święty. Każdy, kto go zbezcześci, musi być ukarany śmiercią”. To jest surowa kara. „Każdy, kto wykonuje jakąkolwiek pracę w tym dniu, będzie wyłączony ze swojego ludu. Przez sześć dni ma być wykonywana praca, ale siódmy jest szabatem odpoczynku, poświęconym Panu. Każdy, kto wykonuje jakąkolwiek pracę w dzień szabatu, musi ponieść śmierć. Izraelici mają przestrzegać dnia szabatu, celebrując go dla przyszłych pokoleń jako trwałe przymierze. Będzie to znak na wieki między Mną a Izraelitami. Albowiem w ciągu sześciu dni Pan uczynił niebo i ziemię, siódmego powstrzymał się od pracy i odpoczął”. Tak więc nacisk kładziony jest na przestrzeganie sabatu w związku z całą pracą, którą trzeba było wykonać.

Pamiętaj, że sabbat był przestrzegany w Księdze Wyjścia 18:16 w związku z dostarczaną manną; nie mieli zbierać manny w sabbat. Wzięli dwa razy więcej poprzedniego dnia, a to nie spadło w dzień szabatu i nie zepsuło się, kiedy to zrobili. Kiedy dojdziecie do podstawowego prawa, mówi ono: „Pamiętaj o sabacie”, więc sabbat jest dziełem stworzenia. I oczywiście rodzi to interesujące pytanie: co robimy dzisiaj w sabbat? Prawo dotyczące sabatu jest częścią tego podstawowego prawa; Myślę, że są to trwałe, wieczne zasady. Istnieje ceremonialny aspekt przestrzegania sabatu w czasach Starego Testamentu, który, jak sądzę, łączy się z przejściem od organizacji ludu Bożego jako narodu Izraela do ciała duchowego.

Z pewnością w Nowym Testamencie istnieją wskazówki, że te przepisy dotyczące sabatu nie były przestrzegane. W Nowym Testamencie były rzeczy, których nie ma w Starym Testamencie. Myślę, że w ewangelicznym chrześcijaństwie prawdopodobnie

posunęliśmy się za daleko w innym kierunku; dokonujemy werbalnego rozróżnienia między dniem Pańskim a pierwszym dniem tygodnia. Jest jeden aspekt ceremonialnego przejścia. Wydaje mi się jednak, że zasada pozostaje taka sama, że należy wydzielić jeden dzień, w którym odpoczywa się od pracy, w którym oddaje się cześć Panu i służy innym, i nie powinien to być kolejny dzień tygodnia. Musiałem to rozpracować, myślę, że jest pewna doza wolności, ale wydaje mi się, że ogólnie w kościołach ewangelickich nie ma takiego nacisku i szacunku dla tego jednego dnia na siedem, który należy poświęcić na nabożeństwo, które powinno być. Stały się bardziej niedzielami Superbowl, to bardzo smutne. Cały kraj jest tym pochłonięty. Niekoniecznie w to uderzam, ale rodzi to pytania, jak obchodzić Dzień Pański. Tutaj jest całkiem jasne, w materiale Starego Testamentu, czego Pan oczekiwał od swojego ludu – szanowania sabatu.

mi. Kamienne tablice dane Mojżeszowi – Wj 31:18 Następnie e jest: „Kamienne tablice dane Mojżeszowi – Wj 31:18”. „Kiedy Pan skończył mówić do Mojżesza na górze Synaj, dał mu dwie tablice kamienne, zapisane palcem Bożym”. Teraz zastanawiasz się, co na nich było. Nie jest tam napisane, co było na nich, ale jeśli przejdiesz do rozdziału 34, po incydencie ze złotym cielcem, kiedy Mojżesz schodzi z góry i rozbija te tablice, przeczytasz w 34:1: „Pan powiedział do Mojżesza „Wykuj dwie kamienne tablice, takie jak pierwsze, i napisz na nich słowa, które były na pierwszych tablicach”. A jeśli przejdiesz do końca tego rozdziału 34, przeczytasz: „Był tam Mojżesz z Pan przez 40 dni i 40 nocy”, werset 28, „nie jedząc chleba i nie pijąc wody, a on”, czyli Bóg, „napisał na tablicach słowa Przymierza – Dziesięć Przykazań”. Widzicie więc, prawo założycielskie, Dziesięć Przykazań zostało spisane palcem Bożym na kamiennych tablicach; a kiedy te tablice zostały zniszczone w następstwie odstępstwa złotego cielca, Pan powiedział Mojżeszowi, aby dostarczył więcej tabliczek, i napisał na tych tablicach słowa, które były na pierwszych tablicach, mianowicie to fundamentalne prawo.

4. Złoty cielec — Wj 32:1-35:3 To prowadzi nas do 4: „Złoty cielec – Wj 32:1-35:3”. Kiedy dojdiesz do 32:1 i przeczytasz: „Gdy lud zobaczył, że Mojżesz tak długo nie

schodził z góry, zebrał się wokół Aarona i powiedział: „Chodź, uczynź nam bogów, którzy by szli przed nami”. :1 naprawdę odnosi się do 24:18. W rozdziale 24 miałeś ratyfikację Przymierza. A na końcu tego rozdziału czytacie: „Mojżesz wszedł w obłok”, to jest werset 18 rozdziału 24: „Mojżesz wszedł w obłok, gdy wchodził na górę. Pozostał na górze 40 dni i 40 nocy”. Więc Mojżesz wrócił na górę i jest tam przez 40 dni i 40 nocy. Następnie, między 24:18, dostajecie ten materiał o Tabernakulum i kilka innych materiałów prawnych. Ale jeśli przeczytasz w 32:1: „Gdy lud zobaczył, że Mojżesz tak długo nie schodził z góry, zebrał się wokół Aarona i powiedział: 'Chodź, uczynź nam bogów, którzy by szli przed nami'”.

Tak więc w materiale przed rozdziałem 32, innymi słowy, od 25 do 31, widzimy, co działo się na górze, gdzie Mojżesz otrzymywał wszystkie te instrukcje od Pana dotyczące Przybytku i innych spraw. Kiedy dochodzisz do 32:1, widzimy, co działo się w tym samym czasie pod górą. Mojżesz ma 40 dni na szczycie, ludzie są na dole i ludzie pytają: „Co się stało z Mojżeszem?”

A. Pierwsza wielka apostazja Izraela – Wj 32:1-6   Tak więc poniżej 4 to: „Pierwsza wielka apostazja Izraela – Wj 32:1-6”. Myślę, że powinienem przeczytać te wersety. Rzekli do Aarona: „Chodź, uczynź nam bogów, którzy by szli przed nami. Co do tego człowieka, którego Mojżesz wyprowadził z Egiptu, nie wiemy, co się z nim stało”. Nie ma go już 40 dni. „Aaron im odpowiedział: Zdejmijcie złote kolczyki, które noszą wasze żony, wasi synowie i wasze córki, i przynieście je do mnie”. Cały lud zdjął więc kolczyki i przyniósł je Aaronowi. Wziął to, co mu podali, i zrobił z tego bożka odlanego w kształcie cielęcia, kształtując go narzędziem. Wtedy powiedzieli: „To są twoi bogowie, O Izraela, który was wyprowadził z Egiptu. Widząc to Aaron, zbudował ołtarz przed cielcem i oznajmił: „Jutro będzie święto Jahwe”. Tak więc następnego dnia lud wstał wcześniej, złożył ofiary całopalne i złożył ofiary biesiadne. Potem zasiedli do jedzenia i picia, a wstali, by sobie pofolgować”. Mamy więc tutaj obraz tego, co dzieje się pod górą, podczas gdy Mojżesz otrzymuje dalsze objawienie Boga na szczycie góry.

Myślę, że widzicie tutaj upadłą naturę ludu Bożego przymierza. Można

powiedzieć, że zanim atrament wyschnie na dokumentach Przymierza, Izrael już łamie jeden z najważniejszych zakazów Przymierza. Możesz zapytać: „Jakie było naruszenie?” na podstawie stwierdzenia w wersecie 5, gdzie czytamy: „Jutro będzie święto Jahwe”, wydaje się, że nie jest to ściganie innych bogów, ale próba połączenia w jakiś sposób kultu Jahwe z tym wizerunkiem cielęcia lub byka.

1. Paralele archeologiczne Na slajdzie 29 znajduje się zdjęcie boga burzy, Hadada lub Adad, na grzbiecie byka z rozwidloną błyskawicą w dłoni, to jest z VIII wieku pne Archeologia wydobyła na światło dzienne wiele takich figurek, z wizerunkami bogów stojących na bykach lub cielcach, a niektórzy interpretują, co się dzieje tutaj w podobny sposób w tym sensie, że cielec był cokołem, w tym przypadku bez żadnej figury, ponieważ nie zrobiliby obrazu samego Jahwe, ale byłby to cokół dla Jahwe. Inni uważają, że tak naprawdę jest to próba symbolizowania Jahwe przez cielę lub byka. Innymi słowy, cielę lub byk był symbolem mocy płodności i siły, więc jeśli przyjmiesz ten pogląd, zredukujesz Jahwe do boga natury i utożsamisz Jahwe z bogami Kanaanu.

2. Łamanie ^{II} przykazania

Jeśli zajrzysz do swoich cytatów, na stronie 32, na dole strony, znajdziesz akapit z *Teologii systematycznej Charlesa Hodge'a*, w którym omawia on przykazania: „Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną” i „Nie będziesz czynił żadnego rzeźbionego wizerunku”. ani żadnego obrazu tego, co jest na niebie w górze i na ziemi w dole. A Hodge mówi: „Kiedy Hebrajczycy na pustyni powiedzieli Aaronowi: „Uczyń nam bogów, którzy by szli przed nami”, ani oni, ani Aaron nie zamierzali wyrzec się Jehowy jako swego Boga; ale pragnęli widzialnego symbolu Boga, tak jak poganie pragnęli swoich bogów. Jest to oczywiste, ponieważ Aaron, gdy wykonał złotego cielca i zbudował przed nim ołtarz, obwieścił i powiedział: „Jutro jest święto Jehowy”. Ich grzech polegał więc nie na tym, że przyjęli innego boga, ale na tym, że udawali, że czczą widzialny symbol tego, którego żaden symbol nie mógł przedstawiać”.

Myszę, że Hodge sugeruje, że jest to bardziej pogwałcenie drugiego przykazania

niż pierwszego: „Nie będziesz czynił żadnej rzeźby ani żadnej podobizny niczego, co jest na niebie w górze lub na ziemi w dole. ” Nie chodziło o to, że starali się czcić jakieś inne bóstwo, ale o to, że łamali zakaz drugiego przykazania. To, co widzimy tutaj dla kontrastu, jest na górze, Mojżesz otrzymuje instrukcje dotyczące sposobu, w jaki Bóg zamierza uwidocznic swoją obecność pośród swego ludu, a to poprzez budowę Przybytku, i on przychodzi do zamieszkać w Tabernakulum. Pod górą, pośród ludzi, widzicie ludzkie odgadnięte przez ludzi sposoby, aby zapewnić obecność Boga poprzez zrobienie tego wizerunku, co było pogwałceniem drugiego przykazania. Ostatecznie, jak na ironię, stworzenie tego wizerunku prowadzi Pana do powiedzenia, że Jego obecność nie będzie już z nimi chodzić. Przejdź do Księgi Wyjścia 33:3, gdzie mówi: „Idź do kraju mlekiem i miodem płynącego, ale ja nie pójdę z tobą, bo jesteś ludem o twardym karku i mogę cię zniszczyć po drodze”.

B. Pierwsze wstawiennictwo Mojżesza – Wyjścia 32:7-14   Cóż, to była pierwsza wielka apostazja Izraela, to jest. Podpunkt b brzmi: „Pierwsze wstawiennictwo Mojżesza – Wyjścia 32:7-14”. To, co dzieje się w wersecie 7, to przeniesienie sceny z obozu na szczyt góry, gdzie Mojżesz jest w obecności Boga. W wersecie 7 czytamy: „Pan rzekł do Mojżesza: Zejdź na dół, ponieważ twój lud, który wyprowadziłeś z Egiptu, uległ zepsuciu. Szybko odwrócili się od tego, co im nakazałem, i uczynili sobie bożka, odlanego na kształt cielca. Oddawali mu pokłon, składali mu ofiary i mówili: „Oto są twoi bogowie, Izraelu, którzy cię wyprowadzili z Egiptu”. Widziałem tych ludzi — powiedział Pan do Mojżesza — i są to ludzie o twardym karku. Teraz zostawcie mnie w spokoju, aby zapłonął przeciwko nim mój gniew i abym ich zniszczył. Wtedy uczynię z was wielki naród. Lecz Mojżesz zabiegał o przychylność Pana, Boga swego. „Panie”, powiedział, „dlaczego gniew twój płonie na twój lud, który wyprowadziłeś z Egiptu wielką mocą i potężną ręką? Dlaczego Egipcjanie mieliby mówić: „W złym zamiarze ich wyprowadził, aby ich pozabijać w górach i zgładzić z powierzchni ziemi”? Odwróć się od swego zapalczego gniewu; ulituj się i nie sprowadź nieszczęścia na swój lud. Pamiętaj o swoich sługach Abrahamie, Izaaku i Izraelu, którym przysiągłeś na siebie

samego: „Uczynię twoje potomstwo tak liczne jak gwiazdy na niebie i dam twojemu potomstwu całą tę ziemię, którą im obiecałem, i będzie ona ich dziedzictwo na wieki”. Wtedy Pan ulitował się i nie sprowadził na swój lud kłęski, którą groził”.

Czy zauważyłeś tam zmianę zaimków? To prawie zabawne, Pan mówi do Mojżesza w wersecie 7: „Zejdź na dół, ponieważ twój lud, który wyprowadziłeś z Egiptu, uległ zepsuciu”, a kiedy Mojżesz odpowiada i wstawia się za nimi w wersecie 11, mówi: „Dlaczego ma płonąć twój gniew na twój lud, który wyprowadziłeś z ziemi egipskiej? A potem: „Dlaczego Egipcjanie mieliby mówić...”, przez co przedstawia tam inne argumenty.

1. Pierwszy argument wstawienniczy Ale Pan mówi Mojżeszowi, co robią ludzie, i mówi, że zniszczy ich i uczyni Mojżesza wielkim narodem, to koniec wersetu 10. Jaka jest odpowiedź Mojżesza? To naprawdę odpowiedź prawdziwego mediatora. Lekceważy oferowany mu zaszczyt, nie daje pozwolenia, o które wydaje się prosić, gdy Pan mówi: „Zostaw mnie w spokoju”, innymi słowy, nie wstawiaj się za tymi ludźmi, „aby mój gniew ich zniszczył a uczynię z ciebie wielki naród”. Pyta Pana, dlaczego jego gniew płonie przeciwko Jego ludowi, „... którego wyprowadziłeś z Egiptu”, a następnie używa trzech argumentów, gdy wstawia się za ludem. W wersecie 11 jego pierwszym argumentem jest to, co uczynił Bóg: „Dlaczego paść gniewem na lud twój, który wyprowadziłeś z Egiptu wielką mocą i potężną ręką?” Wyprowadziłeś ich z Egiptu, to twój lud.

2. Drugi argument wstawienniczy Po drugie, mówi on o tym, co powiedzą wrogowie Izraela, a argumentem jest to, że stawką w stawce przeciwko Egipcjanom jest honor samego Pana. Werset 12: „Dlaczego Egipcjanie mieliby mówić: „Złe zamiary wyprowadził ich, aby ich pozabijać w górach...?” Odwróć się od swego zapalczego gniewu”. I po trzecie, argumentuje na podstawie poprzednich obietnic, to jest werset 13: „Wspomnij na sługi twoje Abrahama, Izaaka i Jakuba [lub Izraela], którym przysięgałeś na siebie samego: „Uczynię potomstwo twoje tak liczne, jak gwiazdy na niebie”.

3. Bóg lituje się (nhm)   A potem okazuje się, że w następstwie modlitwy wstawienniczej Mojżesza za lud przymierza z Bogiem, werset 14: „Wtedy Pan ulitował się i nie sprowadził na ludziom katastrofę, którą groził”. Tak więc modlitwa wstawiennicza Mojżesza jest skuteczna i jest szanowana przez Boga, a on nie robi tego, co zaproponował Mojżeszowi.

Ale to stwierdzenie w 14 rodzi pytania teologiczne. Spójrz na stronę 33 pod Marvinem Wilsonem i jego omówienie hebrajskiego rdzenia *naham* w TWOT, które znajdujesz w wersecie 14: „Pan ulitował się...”, to niph'al, werbalna forma *naham* . A jeśli cofniesz się do wersetu 12, ostatniego zdania, Mojżesz wstawia się, mówiąc: „Odwróć się od swego zapalczego gniewu i ulituj się”, to „ustąpienie” to *naham* . Myślę, że Król Jakub tłumaczy, że „Nawracajcie się i nie sprowadzajcie nieszczęścia”, a następnie w 14: „Pan żałował i nie sprowadził na swój lud nieszczęścia, którym groził”. Więc czasami jest to tłumaczone jako „pokutował”, czasami jako „pokutował”. Zwróć uwagę na to, co mówi Wilson: „KJV tłumaczy Niph'al z nhm „pokutować” trzydzieści osiem razy. Większość tych przypadków odnosi się do pokuty Boga, a nie człowieka”. W rzeczywistości, z 38, myślę, że jest ich 35. „Najczęściej używanym słowem wskazującym na skruchę człowieka jest słowo *shub* , oznaczające «odwrócić się» (od grzechu do Boga). W przeciwieństwie do człowieka, który pod wpływem przekonania o grzechu odczuwa autentyczny żal i żal, Bóg jest wolny od grzechu.

4. Kontrast Niezmiennosc Boga Oświadczenie

Jednak Pismo Święte informuje nas, że Bóg okazuje skruchę, to znaczy ustępuje lub zmienia swoje postępowanie z ludźmi zgodnie ze swoimi suwerennymi celami. Z pozorów taki język wydaje się niespójny, jeśli nie sprzeczny, z pewnymi fragmentami, które potwierdzają niezmiennosc Boga: „Bóg nie jest człowiekiem... aby żałował” (1 Samuela 15:29, w przeciwieństwie do wersetu 11, można powiedzieć również w przeciwieństwie do wersetu 35 w tym rozdziale i możemy się temu przyjrzeć za chwilę.

„Pan przysiągł i nie odmieni swego zdania” (Psalm 110:4). Oto sposób, w jaki Wilson radzi sobie z tym: „Kiedy *naham* jest używane w odniesieniu do Boga, wyrażenie to jest antropopatyczne”. Prawdopodobnie dobrze znasz termin „antropomorficzny”, „ręka Boga” jest antropomorfizmem. Antropopatyzm to sytuacja, w której mówisz o jakiejś emocji lub uczuciu; to jest antropopatyczne, „i nie ma ostatecznego napięcia. Z ograniczonej, ziemskiej, skończonej perspektywy człowieka wydaje się jedynie, że zmieniły się Boże cele. Tak więc ST stwierdza, że Bóg „żałował” sądów lub „zła”, które planował przeprowadzić. Z pewnością Księga Jeremiasza 18:7-10 jest uderzającym przypomnieniem, że z Bożej perspektywy większość prorocत्व (poza przepowiedniami mesjańskimi) jest uzależniona od reakcji ludzi”. Za chwilę przyjrzymy się Jeremiaszowi 18. „W związku z tym AJ Heschel powiedział: ‘Żadne słowo nie jest ostatecznym słowem Boga. Osąd, daleki od bycia absolutnym, jest warunkowy. Zmiana w postępowaniu człowieka pociąga za sobą zmianę sądu Bożego’”. Myślę, że to całkiem dobre stwierdzenie, ten akapit, w odniesieniu do kwestii, które są tutaj poruszone.

5. Księga Jeremiasza 18 i Boże ulaskawienie w oparciu o ludzką reakcję Spójrz na ten fragment Księgi Jeremiasza 18, ponieważ myślę, że jest kluczowy. Jeremiasza 18:6. Pierwsze sześć wersetów Księgi Jeremiasza 18 mówi o Jeremiaszu schodzącym do domu garncarza i obserwowaniu, jak garncarz formuje naczynia, a werset 5 mówi: „Wtedy doszło do mnie słowo Pana: „O domu Izraela, czy nie mogę zrobić z jak ten garncarz? mówi Pan. „Jak glina w ręku garncarza, tak jesteście w moim ręku, domu Izraela”. A potem zwróćcie uwagę na rozdziały 7-10: „Jeśli kiedykolwiek ogłoszę, że naród lub królestwo ma zostać wykorzenione, rozdarte powalony i zniszczony, a jeśli ten naród, którego ostrzegałem, odpokutuje za swoje zło”, to jest *shub* , „wtedy ulituję się [to jest *naham*]; pokutujcie, a ulituję się i nie sprowadzę na nie katastrofy, którą zaplanowałem”. Ale z drugiej strony: „A jeśli innym razem ogłoszę, że naród lub królestwo ma zostać odbudowane i zasadzone, i jeśli czyni zło w moich oczach i nie jest mi posłuszny, wtedy ponownie rozważę dobro, które zamierzałem za to uczynić”. Myślę więc, że zasady z Księgi Jeremiasza 18:7-10 są tym, co działa w takiej sytuacji, jak to, co się dzieje tutaj w

Księdze Wyjścia 32.

6. 1 Samuela 15: Smutek Boga i litość nad Saulem   Myślę, że kiedy myślisz o niezmienności Boga, ta idea, choć słuszna, może zostać zniekształcona. Kiedy mówimy o niezmienności Boga, myślę, że mówimy o jego niezmienności w odniesieniu do tego, kim jest, jaki jest jego charakter. Jest doskonale konsekwentny w swoim charakterze, ale nie jest niewzruszonym poruszycielem, jakąś fatalistyczną, statyczną zasadą. Bóg jest osobą, a Bóg odpowiada swojemu ludowi; kiedy jego lud żałuje, ustępuje, jak mówi Jeremiasz. Kiedy jego lud modli się do niego, on odpowiada na ich modlitwy. To właśnie robi tutaj Mojżesz, modli się, a Bóg odpowiada.

Pod tym względem interesujący jest 1 Samuela 15. 1 Samuela 15 to rozdział, w którym Saul zostaje odrzucony jako król i czytasz w wersecie 11 z 1 Samuela 15, Pan mówi: „Jestem zasmucony, że uczyniłem Saula królem”, teraz „zasmucony” to *naham*, Król Jakub tłumaczy to tak: „Żałuję, że Saula uczyniłem królem, ponieważ odwrócił się ode mnie i nie wykonał moich poleceń”. Tak więc „żałuje mi, że uczyniłem Saula królem”, a w wersecie 35 czytamy: „Aż do dnia śmierci Samuela nie odwiedził go ponownie, chociaż Samuel go opłakiwał. I zasmucił się Pan [to jest *naham*], że uczynił Saula królem nad Izraelem”. Pan żałował, że uczynił Saula królem nad Izraelem. Więc masz te dwa stwierdzenia w wersecie 11 i wersecie 35, gdzie Pan mówi: „Żałuje mi” lub „Jestem zasmucony, że uczyniłem Saula królem”. Ale potem spójrz na werset 28: „Rzekł do niego Samuel: Pan odebrał ci dzisiaj królestwo Izraela i dał je jednemu z twoich sąsiadów – lepszemu od ciebie. Ten, który jest Chwałą Izraela, nie kłamie ani nie zmienia zdania [to *naham*], ponieważ nie jest człowiekiem, aby [*naham*] zmienił zdanie”.

Interesujące jest to, że w 1 Księdze Samuela 15 masz w wersecie 11 i 35 stwierdzenie, że Pan lituje się lub żałuje. W wersecie 29 jest stwierdzenie, że Pan nie ustępuje ani nie żałuje. Czy to niekonsekwencja? Jak to połączyć? Nie jest to łatwe, ale wydaje mi się, że w 11 i 35 język jest dostosowany do ludzkiego zrozumienia; to jest ten antropopatyczny język, podczas gdy w 29 masz język, który opisuje stałość boskiej natury i celu, i te dwa nie są ostatecznie niespójne.

7. Pokuta Boża skutkująca Sądem (3x) i Uniewinnieniem/Wytchnieniem (35x)

Pozwólcie, że powiem o tym jeszcze kilka rzeczy, ponieważ stało się to szerszym tematem. Wiem, że wielu z was czytało trochę literatury na temat otwartości Boga. Odwołują się do tych tekstów i, jak sądzę, próbują zrobić z nich zbyt wiele. Wilson mówi, że ten *naham*, czyli te teksty o pokucie, pojawiają się 38 razy w Starym Testamencie, większość z nich odnosi się do pokuty Boga i myślę, że 35 z nich odnosi się do pokuty Boga. Jeśli spojrzysz na te teksty, gdzie jest napisane, że Bóg żałuje lub żałuje, i jest to czasownik *naham*, to masz dwie kategorie tekstów: teksty, które mówią o pokucie wobec Boga, której skutkiem jest sąd, oraz teksty, które mówią o pokucie wobec Boga. Bóg, który skutkuje oczyszczeniem lub wytchnieniem. Zdecydowana większość tekstów, które mówią o pokucie Boga, to teksty, które skutkują wytchnieniem lub oczyszczeniem z zarzutów. Istnieją tylko trzy z tych tekstów, które mówią o pokucie Boga skutkującej sądem. Innymi słowy, jeśli wrócisz do tego, który rozpoczął tę dyskusję w Księdze Wyjścia, Bóg lituje się, nie zabija; jest wytchnienie, oczyszczenie.

8. Trzy teksty o pokucie Boga prowadzącej do sądu Są tylko trzy teksty, w których pokuta Boga skutkuje sądem; jest to w Księdze Rodzaju 6:6, gdzie Bóg mówi: „Żałuje mi, że stworzyłem człowieka” i co z tego wynika? To powódź – wyrok. A pozostali dwaj to dwaj, których właśnie obejrzelśmy w 1 Księdze Samuela 15, gdzie Bóg mówi: „Żałuje mi, że uczyniłem Saula królem” i skutkuje to sądem, Saul zostaje usunięty. Więc tak naprawdę są tylko dwa miejsca, potop i Saul, gdzie ustąpienie Boga skutkuje sądem, i w obu tych miejscach, jeśli spojrzysz na kontekst, co się dzieje? Wynikiem tego wyroku jest nowa obietnica. W przypadku Księgi Rodzaju jest nowa obietnica dana Noemu, a w Samuela obietnica dana Dawidowi, który zastąpi Saula. Tak więc Bóg podejmie swój plan i cel dla swojego ludu i przez ten sąd posunie ten plan do przodu. Cel pozostaje ten sam, ale zmienia się sposób, w jaki cel zostanie osiągnięty. Kiedy spojrzysz na ogromną większość tych tekstów, z wyjątkiem tych trzech, które odnoszą się do potopu i Saula,

które mówią o pokucie Boga, która skutkuje uniewinnieniem lub wytchnieniem, teksty te opisują wielkoduszną cierpliwość i łaskę Boga dla Jego lud, Jego gotowość do odpowiadania na ich modlitwy i ich pokutę. O tym właśnie mówi Jeremiasz 18. „Jeśli wydam wyrok, a ty się nawrócisz, ustąpię”. Bóg odpowiada na modlitwy i pokutę.

9. O naturze Bożej pokuty Myślę, że w tej dyskusji należy również uznać, że kiedy mówisz o pokucie Boga i myślę, że prawdopodobnie dlatego powinno to być przetłumaczone jako słowo „pokutować”, a nie „pokutować”, „kiedy mówisz o pokucie Bożej, to nie jest to samo, co pokuta ludzka, chociaż istnieje pewna analogia, ponieważ obie obejmują zmianę w działaniu. Ale jest ważna różnica. Kiedy mówimy o ludzkiej pokucie, zwykle jest to wynikiem jakiejś winy lub niedociągnięcia, kiedy osoba pokutuje. Kiedy Bóg żałuje, nie ma to nic wspólnego z jakimś niedociągnięciem czy winą. W tym momencie załamuje się analogia między pokutą Boga a pokutą człowieka i być może jest to część problemu zrozumienia, o co tu chodzi.

10. Boża odpowiedź na zachowanie Jego ludu Ale myślę, że kiedy znajdziesz te odniesienia do Bożej skruchy, a następnie spróbujesz zharmonizować je z niezmiennością Boga, Jego niezmiennością, to nie są one sprzeczne, ale komplementarne. Teksty, które mówią o pokucie Boga, mówią nam o Bogu, który odpowiada na troski i zachowanie swojego ludu. Nie jest jakąś statyczną abstrakcją; on nie jest jakimś niewzruszonym poruszycielem. Teksty, które mówią o niezmienności Boga, mówią nam, że kiedy Bóg ustępuje, nie jest to coś kapryśnego ani arbitralnego, ale coś, co posuwa Boże cele do przodu.

11. Rozróżnienie strategii i taktyki Ktoś, kogo czytałem na ten temat, powiedział, że istnieje tutaj paralela i myślę, że jest to być może pomocne, z dwoma terminami używanymi w działaniach wojennych, a te dwa terminy to „strategia” i „taktyka”. „Strategia” to szerszy plan, ostateczny cel i cel. „Taktyki” to środki stosowane do osiągnięcia celów. W każdej wojnie taktyka może się zmienić, podczas gdy strategia

pozostaje niezmienna, a autor ten sugerował, że w Starym Testamencie teksty, które mówią o ustąpieniu Boga, o Jego skrusze, można rozpatrywać na poziomie taktyki, podczas gdy Jego niezmiennosc funkcjonuje na poziomie planu strategicznego, jego wieczne cele pozostają niezmiennie. Więc myślę, że to prawdopodobnie pomocne. Ale w Księdze Wyjścia 32, przy tej pierwszej wielkiej apostazji Izraela, gdzie Pan mówi: „Pozwól mi ich zniszczyć”, Mojżesz wstawia się, a Pan lituje się i nie robi tego, co zamierzał zrobić, ale odpowiada na Modlitwa wstawiennicza Mojżesza jest wielkim przejawem łaski Bożej.

Przepisywane przez Chrisa Allisona
Z grubsza zredagowany przez Teda Hildebrandta
Ostateczna edycja autorstwa Katie Ells
Ponownie opowiedziane przez Teda Hildebrandta